REG.No.M.2185 REG.No.N 45

The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa, The only Telugu News Paper for H E H The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపఁబడును

హైదరాబాదు—దక్కను

GOLAKONDA PATRIKA. HYDERABAD Dn

సంపుటము ౫ } ప్రమోదూతనామ సంవత్సర భాద్రపద బ॥ ౧౦ బుధవారము **17—9—30** { సంచిక ౩౬

ఏజెంట్లు కావలయును

మా పత్రికకు చందాదారులను, కూర్చుటకు దిగువ స్థలములలో ఏజెంట్లుకావలయును:—

౧. సికింద్రాబాదు, ౨. భువనగిరి, ౩. జనుగామ, ౪. వరంగల్లు, ౫. మహబూబాబాదు ౬. ఖమ్మం, ౭. వికారాబాదు, ౮. మహబూబునగరు ౯. నిజామాబాదు, ౧౦. బెజవాడ. ౧౧ కరీంనగరము, ౧౨. నాందేడు, ౧౩. గుల్బర్గా, ౧౪. సూర్యాపేట, ౧౫. మిర్యాలగూడెం, ౧౬. దేవరకొండ, ౧౭. ఆసిఫాబాదు

వివరములకై దిగువవారికి వ్రాయుడు.

మేనేజరు
గోలకొండ పత్రిక
త్రూపుబజారు హైద్రాబాద్ దక్కన్.

నగరరక్షక శాఖాప్రకటన

మోటారుబండ్ల చట్టము ననుసరించి ౧౩౩౦ ఫ కొరకు మోటారుబండ్ల నడుపు లైసెన్సు ఇచ్చుటయు, మోటారుబండ్ల పరిశీలనమును, ఆబాన్ ౧౬వ తేదినుండి ఆబాన్ ౩౦ తేదివరకు జరుగును. కనుక మోటారుబండ్ల యజమానులు ఈ గడువులోపల లైసెన్సుల పొందుటకును, మోటారుబండ్ల పరిశీలనము చేయించుకొనుటకును ప్రార్థితులు.

Sd వేంకటరామారెడ్డి
కొత్వాలు

రౌండుటేబిల్ మహాసభ: బెరారు విషయిక సమస్య

దీనిని గురించి బెరారురాష్ట్రములోని అకోలా వాసియగు మౌల్వీ అబ్దుల్సత్తారుఖాన్ సాహెబ్ ఇండియన్ డెయిలీమేలు దిగువ లేఖ వ్రాసిరి, ..

బెరారురాష్ట్రము న్యాయశాస్త్రప్రకారము బ్రిటిషు ఇండియా దేశ ప్రభుత్వాధికారము క్రిందనుండునదికాదు. ఇది బ్రిటిషుహిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు పట్టాగనా యీయబడి, దాని రాజ్యాధికారములు హిజ్ ఎక్జాల్టెడ్ హైనసు నైజాము వారియందున్నవి. దీనిని బ్రిటిషుప్రభుత్వము స్వయముగనే ఒప్పుకొని యున్నది. ఇంతియకాక బ్రిటిషుప్రభుత్వము న్యాయశాస్త్రానుసారముగ నున్న యధికారికి ప్రతిసంవత్సరము ఇవ్వవలెను. పట్టా విషయమై ప్రతిసంవత్సరముగూడ ఈ రాష్ట్రమునకు ఉండియున్న ఆమరావతిలో నైజాం ప్రభువుగారి జన్మదినోత్సవము జరుపబడుచున్నది. కాని అన్ని కార్యనిర్వాహకములలో రాదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు చెందినయొక రాష్ట్రము పరిగణింపబడుచున్నది. ఇది మధ్యరాష్ట్రమునకు చేర్చబడినప్పటినుండి దీనిపై ప్రభుత్వము చలాయించు బాధ్యతయే గ్రహించుటను మినహాయించి లేదు. ఈ రాష్ట్రాదాయమునందలి అంతభాగము మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వకోశాగారమునకు చేర్చబడుచున్నదనియు, నిది అక్రమమును అన్యాయము ననియు ఈ రీతియుల విరుద్ధాభిప్రాయము. బెరారు రాష్ట్ర ఆదాయము దాని హితముకొరకే వెచ్చింపవలయునను మేము కోరుచుందుము. ఈవిధముగానే రౌండుటేబిల్ మహాసభలో బెరారు రాష్ట్రప్రతినిధులు కోరుచు ప్రత్యేకముగ గమనింప వలెనని కోరుదురు. దీనికి మధ్యరాష్ట్రప్రతినిధులు అపోదన అభజాలరని తెల్లడియే. యుగును ఇంతేకాక హైదరాబాదు ప్రతినిధులును దీనిని చర్చకు తేగలని విశ్వాస ముంచుటయు వీలగును.

దేశీయ సంస్థానములు

రౌండుటేబిలు సభయందు దేశీయ సంస్థానముల విషయమై జరుగుచర్చనుగురించి పట్యాల మహారాజుగారిని ... విలేకరి ప్రశ్నింప ది గు వ రీతి యభిప్రాయమునిరి —

ప్రస్తుత స్థితిగతులనుబట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దేశీయ సంస్థానములపైతము యిష్టానుసారము ప్రవర్తించు చున్నారు. ఇది యంతి యన్యాయ విరుద్ధముగ నున్నది. దేశీయసంస్థానముల బాధ్యత యెంతవరకుగలదో అంత బాధ్యత ... మగుట ముఖ్యమగు అవశ్యక విషయము. ఇదియుగాక అఖిలభారత సమాఖ్యయు సంస్థానము లెంతవరకు బాధ్యత వహింపవలసియుండునో తెలిసికొనగలుగుదురు.

ఉన్నతోద్దేశ్యములపై యొక సుప్రీంకోర్టును స్థాపించుట ముఖ్యముగ కావలసియున్నది. అఖిలభారత రాజ్యాంగ విధానమునందు బ్రిటిషువారికిని బ్రిటిషుహిందూదేశ ప్రజలకును సాయము చేయుటకు సైమను సంఘము సూచించిన విషయము ... యొ ప్పుకొనుటకు అధిక సంస్థానములు సంసిద్ధముగా నున్నవి. కుంకములు ఇనుపరాడులు ఎక్సైజువిధానములు మొదలగు వానిలో పాల్గొనుటకు సమ్మతించెదరు. సంస్థానముల ... ని కొన్ని యితర విషయములను చర్చించిరి.

సైమనుసంఘము సూచించిన కొన్ని ఆర్థికసమస్యలు ... భంగకరములుగా గలవు. ఈ విషయమున సంస్థానాధీశ్వరుల యభిప్రాయములు న్యాయమగునవని బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికి గోచరించునట్లు చేయుటకొరకు వానిని సంపూర్ణముగ చేయబడును.

రౌండుటేబిలు మహాసభాఫలితములు శుభసూచకముగనే యుండును. దేశీయసంస్థానములు ఒక ముఖ్యమయి కార్యమును నెరవేర్పవలసియున్నది. ఈ సభకు సంస్థానములు తప్పక తోడ్పడును, సంస్థానముల హక్కులు తృప్తికరముగ కాపాడబడునని చెప్పుట. చెప్పుట బ్రిటిషు ఇండియా దేశ ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత ముఖ్య నిర్ణయమగును.

హైదరాబాదు కిరాయబండ్లు

వి. నరసింహంగారు (వర్తకసంఘము)

పశువులు మనుష్యుల కెంతయో యుపకారము చేయుచున్నవి. యుపకారికుపకారము చేయుట మనుజుని విద్యుక్తధర్మమగుటచే మనుజుడుగూడ పశువుల రక్షణయందు శ్రద్ధ వహించవలెను. కాని హైదరాబాదు నగరములో మాత్రము రిటులలేదు. ఇచట రెండువిధములగు బాడుగ బండ్లు కలవు. ఒంటిఎద్దుబండ్లు రెండుఎద్దులబండ్లు అను రెండు విధములు. ఈ బండ్ల యధికారులు తమకుగల శక్తికి మించి నియమింతురు, మీద తమ యజమానుల కపరిమిత లాభము గలుగుటకై యుదయాస్తమానములు బండ్లను తిరిపి ఎక్కువ బాడుగలు కొట్టుదురు. మీద ఒంటియెద్దు బండికి పదిబస్తాలవరకును రెండెద్దుల బండికి పదిహేను బస్తాలవరకును బరువు పెట్టుదురు. ఇందుచే యెడ్లకు ఇంతింతరాని కష్టము జరుగుచున్నది. కాని వాని కష్టము పాలించువారే లేరు.

కొన్ని దినములకు పూర్వము జీవరక్షప్రచారక మండలి వారు ఇదియంతయు జూచి సహింపజాలక నగరకొత్వాలుగారికి బండ్లవారలను నొప్పగించుచు వీరిపై నపరాధపు చర్యలను గైకొనునట్లు చేయుచుండిరి. కాని ప్రస్తుతమువారు శ్రద్ధ గైకొనకుండుటచేతను బండ్లవారు వారి యాచారమును మానకుండుటచేతను పూర్వపురీతినే జరుగుచున్నది. ఇంతేకాక రెసిడెన్సి సరిహద్దులందును, సికింద్రాబాదు నందును ఈ బండ్లబరువుల నిర్ణయముండుటచే అచట బండ్లవారు జాగ్రత్తతో బండ్లపై హెచ్చుబరువులు వేయక తగిన బరువులనే వేయుచున్నారు. కాని నైజాం ఇలాకా యందుమాత్రము నిర్ణయములేదు, ఇందుచే బండ్లవాండ్లు కొడితరాటయు హెచ్చైపోటయునున్నది. కావున నైజాంవారి ఇలాకాయందును బండ్లబరువులనిర్ణయము జరుగుట యావశ్యకమని నాయభిప్రాయములో దిగువ బరువు ప్రతిబండికి వేయునట్లు నిర్ణయము జరుపుటయు దీనికి వ్యతిరేకముగ జరిగినచో శిక్ష విధించుటయు జరుగునట్లు చేయుట మంచిది —

ఒంటియెద్దుబండి ఎరువు	మంచియెద్దుకు	౨౦ మణుగులు
		అనగా ౩ బస్తాలు
	సామాన్యమయిన	౧౬ మణుగులు
	యెడ్లకు	అనగా ౨ బస్తాలు
రెండెద్దులబండి ఎరువు	మంచియెడ్లకు	౨౫ మణుగులు
		అనగా ౫ బస్తాలు
	సామాన్యమయిన	౨౦ మణుగులు
	యెడ్లకు	అనగా ౪ బస్తాలు

ఈ అక్టోబరు నెలతో సంవత్సరమయిపోవును. అప్పటినుండి క్రొత్తసంవత్సరము కొనకు నిర్ణయము కానవచ్చునని నమ్ముచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ రక్షకభటశాఖవారు దీనిపై తప్పక విచారించి శాసనములలోనికి తెచ్చెదరుగాక. ఇందువలన బండివాండ్ల కష్టనష్టములు కలుగజాలవు. కావున దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు రెసిడెన్సి ప్రభుత్వమువారివలెనే శాసనములలోనికి దెచ్చి మూగపశువుల కష్టములను నివారించెదరని నమ్ముచున్నారు.

సంధి రాయబారములు విఫలమగుట

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన

భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రతివారము ఇండియా ప్రభుత్వము గావించు ప్రకటనములో సంధి రాయబారముల విఫలమగుటనుగూర్చి ఇట్లు ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు నాయకుల షరతులు క్రియారూపమున దాల్చునవిగా లేకుండుటచేతను అసంజసముగ నుండుటచేతను సంధి రాయబారముల విఫలమయినవి. రాజ్యాంగ విషయములలో ముఖ్యములగు కొన్ని విషయములకిది ప్రసంగకేమియు కలుగజేసిరి. ఈ షరతుల వలన సామ్రాజ్య ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులకు నష్టము కలుగును. ఇతరులతో ... ప్రభుత్వపక్షము వారి యభిప్రాయమునే ఒప్పుకొనవలెనని ప్రయత్నించునట్లు కన్పించుచున్నది. క్రియారూపమున దాల్చు అర్థరాజ విషయములలో జాలా చించి కోరిన షరతులుగ లేవు. ఈ షరతులచే ఐక్యము తగ్గిపోవును. అధికారుల ఉత్తరువుతో శాసనోల్లంఘనము సాగుచునేయుండెనని కిందికి కాంగ్రెసు ప్రచారము చేసెను. ఇట్టి షరతులను కోరి, ఇట్టిషరతులు కార్యరూపమున దాల్చవలెనను యుద్దేశముతో గలపెట్టలేదనిరి. వీటి వర్తకవాదులను నాయకులతో ఈ షరతు ప్రకారము రాయబారము జరుగుట సాధ్యమని తెలిపిరి. ప్రారంభమందే ప్రభుత్వాభిప్రాయము ను స్పష్టము తెలిపిరి. ప్రప్రథమున శాసనోల్లంఘనము ను ఆపుచేయవలయుననియు అప్పుడే నిర్బంధ శాసనములను తొలగించెదమనియు శాసనోల్లంఘనమునకు శిక్షితులైన వారి విషయమయి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో ఆలోచించెదరనియు రౌండుటేబిల్ సభకు న్యాయముగ తగినంత ప్రాతినిధ్యము కలుగ చేసెదమనియు తెలిపిరి. రాయబారము విఫలమగుటచే శాసనోల్లంఘనమునకు కొంత తాత్కాలికముగ ప్రోత్సాహము కలిగి నప్పటికిని ప్రభుత్వము వారు మొదలుపెట్టినను సంధిచేసుకొను తరుణము ఆపుచున్నారు. ఈ రాయబారములు అపార్థములను కల్పించిరి. శిక్షితులను త్వరలోనే విడుదలచేయుదురను వదంతులను కలుగజేసి వాలంటీరులను నియమించిరి. దీనివలన తప్పు సంగతులను ప్రచారము చేయ వీలు లేకపోయినది. మితవాదులు ప్రభుత్వమువారు చేయునటువంటి పనిని చేసిరనియు ఈ రాయబారములు విఫలమగుటకు కాంగ్రెసువారు గొంతెమ్మ కోర్కెలను కోరుటయు ఆచరణకు రాజాలనివాటిని కోరుటయు కారణము.

బకాసుర కొలస్థితి

శ్రీ చొల్లేటి నృసింహ శర్మగారు

మహాభారతము ఆదిపర్వము ౧౫౯—౧౬౨ అధ్యాయములందు బకుడను రాక్షసుడు లేక అసురుడు ఏకచక్రనగర సమీపమునందుండి రెడ్డారికములు లిచ్చు నియమిత ఆహారముపై కాలము గడుపుచుండెను. కొంతకాలమునకు భీముడతని వధించెను అని చెప్పబడెను. మనమిప్పుడీ కథాసందర్భమును బట్టి రాజకీయ సామాజిక స్థితిగతుల విచారింతము.

అసురులు రాక్షసులు

ఈ కథలోని వర్ణనలను బకునకు అసురుడనియును రాక్షసుడనియును నామాంతరము లీయబడినవి.

"కేవల తెరాక్షస॥౩॥

రక్షస్యసురరాట్ నిత్యం॥౪॥ మ భా ఆ ౧౬౧—౩

దీనిచే నిరెండు శబ్దములు నామాంతరము లన్నట్లు తెలియుచున్నది.

అసీరియా దేశవాసులు అసురులనబడు భావ్యమాగా మన్నను కావున బకుడా దేశీయుడై యుండవచ్చునని యూహింపవచ్చును లేక వెనుకల నగరాకరణజేసి, రీతి బ్యాక్ట్రియా ప్రాంతము నుండివచ్చిన వాడని యూహ్మవచ్చును.

వీరు మానవులనే మనుష్యులే వైనను వీరియందు కొంత మహాత్మ్యముండి యున్నది. వీరిలో వీరు ఉండురుండిరి. మయాసురుడు పురోచనాసురుడు యును వారు యంత్ర శాస్త్రమునందు తేర్పరులు వీరిలో కొందరులును మనజాతీయులను కలరు వారిలో బకుడొకడు.

వేత్రకీయ సంస్థానము

ఆకాలమున హిందూస్థానమందు చిన్న చిన్న రాజ్యములుండెను. అందిదొకటి ఇది గంగాసత్రకమునను హిమాలయమునకు ప్రదక్షిణముగ నున్న అక్షయపురము కొంగ యమునను కలదు. మరియు వేత్రకీయగృహంకాజా వాయుండనమని హస్తినా పాంచాలమునకు ... దక్షిణ॥౯॥ తావానా యుం జనస్యాస్య ఏవ స్యా ప్రదృశ్యాకృతం ॥౧౦॥ ఏతద్వ్రావయం నూనం సాంకోశవృష్టయే నిషయే నిత్యముద్వి గ్నః కరాజానము పాత్రికతా ॥౧౧॥ మ. భా. ఆ ఉ ౧౬౨

పై వ్రాతక్లో కాంతర్గత ప్రకారమే లిరి ఈసంస్థానమున బ దుర్బలుడగువాడు రాజుగానుండెను. ఇట్టి దుర్బలుడగు రాజ్యమందలి ప్రజలకేక్ కెట్లుండెనో వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. కావుననే అసురుల బలిని అక్రమములకు గడంగుచుండిరి. ఇట్లుండ దుర్యోధనుడు పురోచనాసురునిచే కట్టించిన లక్కగృహమునుండి ధర్మాత్ములు విదురుని తెల్పప్రకారము తప్పించుకొని ఈసంస్థానమందు చేరి వ్యాసుని సహాయమున ఏ నగరములో నొక బ్రాహ్మణుని గృహమున గుప్తముగా నివసించుచుండిరి. అందు బ్రాహ్మణ స్త్రీలనందు ఏమ్పటచెత తన యుద్దము బాలుర కార్చి విలపించుండ కుంతిదేవి క్లోకార్థము వివరించెను. క్రిందికి రాజ్యస్థితి తెలియు నివాసి ఆ రాజు ఇంతియుగాక బకాసురుని అన్యాయము వానిరంతు వాదేర్పరచినవంతు చిట్టిప్రింగ క్లోకాదులచే తెల్పబడును.

సమీపేనగరస్యాస్య, బకోవసతిరాక్షసః ఈశో జనపదస్యాస్య పురస్యచ మహాబలః ॥౩॥ పుష్టో మానుషమాంసేన దుర్బుద్ధిః పురుషాదకః రక్షత్యసురరాట్ నిత్యమిమం జనపదం బలీ ॥౪॥ నగరం చైవ దేశంచ రక్షో బల సమన్వితః తత్కృతే పరచక్రాచ్చ భూతేభ్యశ్చ నభోభయం ॥౫॥ వేతనం తస్యవిహితం శాలివాహస్య భోజనం మహిషౌ పురుషశ్చైకో యస్తదాదాయ గచ్ఛతి ॥౬॥ ఏకైకశ్చాపి పురుషస్తత్ప్రయచ్ఛతి భోజనం సవారో బహుభిర్వర్షై ర్భవత్యసుకరో నరైః ॥౭॥ మ భా ఆ ఉ ౧౬౦—౩—౭

పై క్లోకములలోని బ్రాహ్మణుని వాక్యములవల్ల నీక్రింది విషయములు బోధ్యపడుచున్నవి.

౧, పూర్వము భారతదేశమున నిట్టి అసురుల సంస్థ లందిట్టి కష్టములు పెట్టుచుండెడివారు.

౨. ఇట్టి వ్యాపారములకు వెదనొంది కొర్యాంతము గావక ప్రజలలో ఒకడుండెనని.

౩. స్థానికులను వీరిజాలించి ... వేత్రకీయ గృహముల రక్షణకై వారిని విడలుచుండిరి.

౪. రాక్షసులు తమ్ము చెదరించువారు లేరని కైతులనేడించి తినుచుండిరి వారికి రాజుల లక్ష్యము లేకుండెను.

౫. ఈ రాక్షసులు కైతులుగాను నియమిత ఆహారము గైకొనుచు వారికి యితర రాక్షసుల వలనభయము లేకుండునట్లు చేయుచుండిరి వీరి వలన కైతులకు లభించు లాభమిదియే.

౬. ఇవటి ప్రజలు పరాధీనులు అసురులు కేవల సంరక్షకులుగా నెంచుచుండిరే గాని స్వయముగ స్వరాజ్యమును గ్రహింపజాలకుండిరి.

౭. ప్రజలు రాక్షసుల కృపవలన జీవించువారు రాజు రాక్షసులకు భయపడెడివాడుగా నుండుటచే నిట్టి సంఘటనలు తరచుగ జరుగుచు నేయుండును.

బకాసురుని వేతనము

పూర్వోక్త ప్రకారమీతనికి దినమొక బండెడన్నము ౨ దున్నపోతులు ఒక మనిషి ఆహారముగ లభించెను అనగా

నెలకు

౧, బండి అన్నము బస్తాల రు౧౦ చొ॥ ౩౦ బండ్లకు రు ౧౫౦౦

౨ పోతు " " రు ౫౦ " ౬౦ పోతులకు రు ౩౦౦౦

౩ మనిషి " " రు ౫౦౦ " మనుష్యులకు రు౧౫౦౦౦

మొత్తము రు ౧౯౫౦౦

అనగా సరాసరి సంవత్సరమునకు రు ౨౩౪౦౦౦లు సగము ఆట్టి ఏనగరవాసుల పైబడు వ్యయప్రయాసలు దుర్భరములు ఇదియు మనమిప్పుడున్నల సమానమేగదా!

జనపరిగణనము

పైన వివరించిన బ్రాహ్మణునివాక్యమందు,—

"సవారో బహుభిర్వర్షై ర్భవత్యసుకరో నరైః"

మ భా ఆ ఉ ౧౬౦—౭—౭

అని చెప్పబడియున్నది. పైన అనుటచే ౩ లేక ౪ ఆగుచున్నది బహుశబ్దముచే మూడు—౫ విషయముల వివరప్రతియింటికొకమారి వంతువచ్చునట్లూహింపవచ్చును మరియు బాకరు ప్రభుడై భార్యతో,—

క్షేమం యతస్తతో గంతుం త్వయా తు మనసకృతం మహాజాతా విప్రబ్దాన్తిర్మితా బాపిమ వేత్రకీ ఉక్తవత్యవి దుర్మేధీమా చ్యమాకాళ మాసక్ఫత్ మ భా ఆ ఉ ౧౫౯

అని అనె. దీనినిబట్టి ఆమె ఇదటనే పుట్టిపెరిగి పెద్దదైనట్లుతోచుచున్నది ఈమెసంసార నిర్వాహణమునకు వచ్చిన పిమ్మట ఈ గృహమునందు నమ్మ బకిడే సుందరమైన ఆమె ౧౫ వత్సరములకు పెండ్లియైయుండనోపును వృద్ధ అనుటచే ౩౫ వత్సరములుండును అట్లయిన నాతనివయస్సు ౪౫ ఏండ్లను మరియునాపె భాషణాసందర్భమున విన్న రాక్షసుడు చంపిన నీవు పునర్వివాహమాడవచ్చునని తెలుపు కావున నింతపెద్ద సంసారమగుటకు కనీసము ౨౦ వత్సరములైన కావలయును అనగా బకుని వంతు ఫీటి ౨౦ ఏండ్లకొకయింటికి జాలయును చుండెను ఇట్టిగంతు ఫీటీలు మనవైక్య సౌధరులకు తెలియుదుగదా! సంవత్సరమునకు ౩౬౦ దినముల ప్రమాణము ౨౦ ఏండ్లకు ౭౨౦౦ ... అనగా ... అంటిఇండ్లు ... ఉండెననుట ... అనగా జనసంఖ్య ౩౬౦౦౦ ఉన్నట్లు తెలియుచున్నది ఇంతప్రజయుండియు ఒక్క రాక్షసునితో పోరసలపజాలక పోయెను రాజుగూడా వానని విరుద్ధముగ మాటాడజాలకుండెను ఇందుచే ప్రజలు బకునకు లోబడిరి.

ప్రకటన

హుజూరి ప్రతివాది మహాకమేఅదాలతుజిల్లా నవస్తా జట్ట్రప్రోలు తా॥ ౨౯ అబానస్న ౧౩౩౩ ఫసలీ

ఉయోగాసు

మాల్వీ మొహమ్మదు ముజఫర్ద్దీన నాజం జిల్లా ముస్తఖరు కొల్లాపురం సమస్తా హాజా నెంబరు మొకద్దమా

(౭) సన్ ౧౩౪౧ ఫసలీ రిజిష్టరు నెంబరు

వాది—లగిశెట్టి కిష్టయ్య వ॥ గురువయ్య కులం కోమటి సా॥ పెంట్లవెల్లి సమస్తా హాజా

బనాం

ప్రతివాది—కొత్త శేషయ్య వ॥ శంకరయ్య కులం కోమటి సా॥ పెంట్లవెల్లి సమస్తా హాజా

ప్రతివాది—కొత్త పుల్లయ్య వ॥ శేషయ్య కులం కోమటి సా॥ పెంట్లవెల్లి సమస్తా హాజా

వ్యాజ్యము

రు ౧౭౦౦(౦ పాయీలు శిక్కాహాలిలు యిప్పించుటకు

బనాం కొత్త శేషయ్య వ॥ శంకరయ్య కులం కోమటి వయస్సు ౫౦ సంవత్సరములు వృత్తి వ్యాపారం సా॥ పెంట్లవెల్లి సమస్తా హాజా

పై దావాలో తా॥ ౨౩ మెహరు సన్ ౧౩౪౨ ఫసలీ నీపైన సమనుజారీకాగా నీవు స్వగ్రామం విడిచి అందాజా యేడు సంవత్సరములు కావచ్చునని మరియు నీవు యిప్పుడెక్కడయున్న సమాచారం తెలియదగని పెంటవెల్లి గ్రామం పోలీసువరేలు వ తల్బానా చెప్రాసిలజాదికువల్ల మరియు నీకువారసుల పుల్లయ్యవల్ల స్పష్టపడినది గాన యిందుమూలకముగా తెలియపర్చడ మేమనగా తా॥ ౨౦ ఆబాన సన్ ౧౩౩౩ ఫసలి రోజు బేస్తవారము ౧౦ ఘంటలకు పేష్షీ నియామకము చేయబడినది. గనుక పై నియమింపబడిన తేదీలోపల హాజరు అయ్యి ప్రత్యుత్తర దావా చేసుకునవలసినది. అట్లు హాజరుకాని పక్షమున న్యాయశాసన ప్రకారము చర్య జరుపబడును. ఫక్తు

దస్తఖతు మొహమ్మదు ముజఫరొద్దీన

నాజం అదాలతు జిల్లా

ఊహాపోహలు:— అంతరంగికోద్దేశ్యమేమి?— ప్రజాప్రాతినిధ్యము— ఆలస్యమేల?— టైమ్సు పత్రికపై అనురాగము—మనరాష్ట్రపు ప్రఖ్యాతి—పేరుపెద్ద యూరుదిబ్బ—సహీఫాసముద్రయానము—

ప్రజావత్సు విద్యామహాసభ యొక్క ప్రాముఖ్యము దానిపై చేయబడుచున్న విమర్శనల వలన తెలిసికొనవచ్చును. ఈవారములో జననమొందిన «మున్షూర్" అను ఉర్దూ దైనికపత్రిక ఈ సభా తీర్మానములను సమర్థించినది రహబరెదక్కన్ బహిరంగసభల గష్తీ న్యాయసమ్మతమని వాదించ నీపత్రిక అసర్థకమని సూచించుటయేగాక వాక్స్వాతంత్ర్యము, ముద్రణా స్వాతంత్ర్యము ప్రజల జన్మ హక్కుయని చాటినది దీనివలన రాష్ట్రమునందలి ముస్లిముల ముఖ్యోద్దేశము ప్రజలు ఈ గష్తీని రద్దు చేయుటకై కోరుచున్నారని విదితము కాకపోదు. ఇకనైనను రహబరెదక్కన్ తన పొరపాటును సవరించుకొనుగాక యని కోరెదను

* * * *

అంతరంగికోద్దేశ్యమేమి?

«మన్షూర" పత్రిక ప్రజావత్సువిద్యా మహాసభకు విమర్శించదగిన అంతరంగికోద్దేశ్యము కలదని సూచించెను అది యేదియో వివరించియుండిన బాగుండెడిది. నిజముగ అట్టి యుద్దేశము రాజభక్తికిని, దేశభక్తికిని, విరుద్ధముగా నుండిన దానిని విడనాడుటయే మేలు. ఉద్దేశమేమిటో తెలుపక ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి వివరించుట నవసరమని ఒక్కమాట వ్రాయుట ఈ మహాసభయెడ అన్యాయము చేసినట్లే యగును ప్రభుత్వము వారి సి ఐ డి. శాఖకన్న ఈ పత్రికాధిపతులు రహస్య సంగతులు కనుగొనగల్గిరా? ఆహా! వీరి సూక్ష్మ దర్శిత్వమును నేమని పొగడవలయును వీరికీశక్తి యుండుటచే ముందు వీరు ప్రభుత్వము వారికి అమిత సహాయము చేయగలుగుదురు నిజము విచారించిన అట్టి యుద్దేశ్యమే ఈ మహాసభా సంస్థాపకులకుండిన ప్రభుత్వమువారు ఈసభా సమావేశమున కనుమతి నొసగకుండెడివారే. ఇక అంతరంగికోద్దేశ్యమును బహిరంగ రహస్య మొనర్పవలయునని «మన్షూర" పత్రికాధిపతులను కోరుచున్నాను.

* * * *

ప్రజా ప్రాతినిధ్యము

ఇంతియగాక ఈపత్రికయందు సూచింపబడిన స్థానిక సంఘముల ప్రాతినిధ్య విషయము ప్రశంసింపదగినది ప్రజలీవిషయమున ఎన్నియో మహజరులు ప్రభుత్వ సభాధ్యక్షులకు పెట్టుకొనిరి. మహాసభలయందు తీర్మానింపబడెను. కాని యింత వరకు అమలునకు రానులేదు. సంస్థాన ప్రజలు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకై కోరుచున్న యీ సమయమున, రౌండుటేబిల్ సభలో భావి పరిపాలనా విధానము గూర్చి చర్చింపబడనున్న కాలమున, స్వదేశ సంస్థానములలో నాయకమణియని వన్నెకెక్కిన నిజాం రాష్ట్రమున తుదకు స్థానిక సంఘములలోనైనను ప్రజాప్రతినిధులు లేకుండుట శోచనీయము. మన రౌండుటేబిల్ సభా ప్రతినిధులు లండనునగరమున ఈరాష్ట్రము స్థితిగతులను గూర్చి యేమని విన్నవింతురో నిజస్థితులు వెల్లడించిన స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు బ్రిటిషువారేమి జవాబు చెప్పెదరో యని తహతహల పడుచున్నాను. మన ప్రతినిధులిట్టి పాపమునకు బోరనియే నా విశ్వాసము

* * * * *

ఆలస్యమేల?

ఈ సంస్కారము ప్రవేశపెట్టుట కేల ఆలస్యము చేయబడుచున్నదో తెలియదు ఇంకను ఇట్టిసభలు జరుపుటకు ప్రజలు అర్హులు కాలేదా? వందలకొలది ఉస్మానియా పట్టభద్రులను చూచిన పిమ్మట మనరాష్ట్రమున ఈ భారమును నిర్వహించు శక్తిగలవారు లేనేలేరని చెప్పజాలము. వారికీ సభల విషయమున తెలియదని నుడువజాలము. తుదకు భారతదేశములో నాలుగవస్థానము వహించు రాజధాని నగరమున పురపారిశుద్ధ్య సంఘ సంస్కార చట్టమునైనను సంవత్సరములు గడచినను వెలుతురులోకి తేకుండుటకు కారణములేవైన గలవా? నామకార్థము ప్రతినిధులుగల ప్రస్తుత పురపారిశుద్ధ్య సంఘమైనను ఈవిషయమున శ్రద్ధ నెరపకుండుటయేమి ఇదేమిచిత్రమో నాయూహకు తట్టుట లేదు ప్రజాప్రాతినిధ్యమువలన ప్రభుత్వ భారము తగ్గును. అన్నిపనులును వారే నిర్వహించవలసిన అగత్య ముండదు. గొప్ప జీతములను స్వీకరించు అధికారులు గొప్ప పనులు చేయుటయందు నిమగ్నులై యుండవచ్చునుకదా?

* * * *

టైమ్సుపత్రికపై అనురాగము

లండను టైమ్సు "ఇండియా వీక్ లీ అబ్ జర్వర్" పత్రికలను మన ప్రభుత్వమువారు ౧౦ వేలవరకు కొని హైదరాబాదు ఘస్తుఫారము మొదలుకొని తక్కువ తరగతుల పిల్లలందరికిని ఉచితముగా పంచిపెట్టినారు అందు వైసు వారెను హేస్టింగు పటములు ఆర్టుపేపరుపై అత్యుత్తమముగా అచ్చు అయినవి కలవు చాలమందిపిల్లలు వీనిని మాత్రముంచుకొని మిగత వానిని పారవేసినారు ఈ పటములుకూడ మన దేశమును బానిసతనముక్రిందికి తెచ్చినవారివి అవియు నిండ్లలో నుంచుట హైందవులకు గౌరవప్రదము కాజాలదు ఇట్టి వ్యర్థవస్తువులపై మన ప్రభుత్వమువారేలనో ద్రవ్యమునువృథా చేయుచున్నారు ఈ రాష్ట్రములో ఎన్నియో పత్రికలు దివాలతీసియున్నవి. కొన్ని పత్రికలను ప్రభుత్వమువారే నిలిపివేసి పుణ్యము కట్టుకొన్నారు. మనరాష్ట్రములో నిప్పుడుండు పత్రికలుకూడ సరియైన స్థితిలోలేవు కాని లండను నగరములోని టైమ్సుపత్రికపై మనవారికెంత గాఢమైన యనురాగము గలిగినదో పాపము వారికి వేనవేలుఇచ్చి వారి పత్రికలను మన పిల్లలకు గాలిపటములకు మున్నగు వానికి పనికి వచ్చునట్లుకూడ ఏర్పాటు చేసియున్నారు

* * * * *

మనరాష్ట్రపు ప్రఖ్యాతి

నిజాం రాష్ట్రము స్వదేశ సంస్థానములలో నాయకమణి. మన సంస్థానముకన్న నెంతయో చిన్నదగు తిరువాన్కూరు సంస్థానము విద్యావిషయమున అన్ని రాష్ట్రములకు మిన్నయై ప్రఖ్యాతి నార్జించినది అన్నిటికన్నను చిన్నదగు ఔంధు సంస్థానము ప్రజాప్రాతినిధ్యము నొసగి గౌరవము పొందుచున్నది బరోడా సంస్థానము గ్రంథాలయములను స్థాపించుచు విద్యాభివృద్ధి విషయమున లగినంత ప్రయత్నమొనర్చుచు విఖ్యాతి బొందినది మైసూరు సంస్థానము పారిశ్రామికాభివృద్ధి గావించుచు పొగడ్తల బడయుచున్నది ఇదియది యననేల ప్రతి సంస్థానము కూడ నేదో యొక విషయమున ప్రోత్సహనీయమే యగుచున్నది ఈ రాష్ట్రము కూడ ఏదో యొక విషయమున ఖ్యాతి బడసినది మన ప్రభుత్వము దానకర్ణులని ప్రసిద్ధి జెందినది

* * * * *

పేరుపెద్ద యూరుదిబ్బ

ప్రభుత్వమువారు అనవసర వ్యయముల నేల యొనర్తురు? ఈ ప్రశ్నకు తగినజవాబు వెంటనే దొరకును. మన ప్రభుత్వ దృష్టియందు ప్రాథమిక విద్యకై ద్రవ్యము వినియోగించుటయు, గ్రంథాలయ స్థాపనకై ధనము వెచ్చించుటయు, విద్యాభివృద్ధికై ధనవ్యయ మొనర్చుటయు మున్నగు ప్రజాహిత కార్యములు అనవసరముగా దోచును కాని బ్రిటిషు ఇండియా యందలి ముఖ్యముగా ఉత్తర హిందూస్థానములోని విద్యా సంస్థలకు ధన సహాయము చేయును ఇందుచేతనే వీరిని ఇతర రాష్ట్రములవారు స్తుతించెదరు. అందుచే పేరుపెద్ద యూరుదిబ్బ యను సామెత ఈ రాష్ట్రమున కన్వయించుచున్నది

* * * * *

సహీఫా సముద్రయానము

సహీఫా పత్రికాధిపతులు ఇంగ్లండునకు రౌండుటేబిల్ మహాసభ దర్శనార్థము వెడలుటకు ప్రభుత్వమువారిని సహాయము కోరుచున్నారట. వీరు ప్రభుత్వ సహాయమున రౌండుటేబిల్ మహాసభకు వెడలి దేశమునకేమి లాభ మొనగూర్తురో తెలియకున్నది. ఇంతేకాక నైజాంరాష్ట్రమునందు యొక్క సహీఫాపత్రికయే కలదా? సహీఫా కాక ఇంకను నాలుగు ఉర్దూ దినపత్రికలు కలవు కదా. కావున నీ పత్రికాధిపతులుగూడ తమకు రౌండుటేబిల్ మహాసభలో పాల్గొను కోరికగలదని ప్రభుత్వ సహాయమును గోరవచ్చును. ఇందరు పత్రికాధిపతులకు ధనసహాయముచేయుటకు ప్రభుత్వమునకు వీలు గలదా వీరికి ప్రభుత్వమువారేల సహాయము చేయవలయును? వీరు తమ పత్రికకు వేరు రావలయునన్న రౌండుటేబిల్ సభ కార్యక్రమము ఏనాటిది ఆనాటికి నిస్తంతిద్వారా వంపి తమ పత్రికద్వార నిజాం రాష్ట్రీయులకు దెలిపి వారి పొగడ్తలందవచ్చును. కాని స్వప్రయోజనమునకై ప్రభుత్వమువారినేల ధనము కోరవలయునో ఇదెట్టి న్యాయమో నాకు దెలియకున్నది.

«మన గంధర్వుడు"

గోలకొండపత్రిక

ప్రమాదూతనామ సం॥ భాద్రపద బ॥౧౦

బుధవారము

రౌండుటేబిల్ సమావేశము

తుదకు మేమూహించినటులనే రౌండుటేబిల్ సమావేశము నవంబరు నెలలో ఇంగ్లాండునందు జరుగును. ఈ సభకు రాంసే మెక్డొనాల్డుగారు అధ్యక్షతవహింతురో లేక లాయడ్ జార్జిగారో తెలుప వీలు లేకున్నది. అయినను ఇంగ్లాండు ముఖ్య వార్తాపత్రికల వ్రాతలవలన మెక్డొనాల్డుగారే ఆపీఠము నలంకరింతురని తోచుచున్నది.

హిందూదేశము పక్షమున గౌరవనీయులగు శ్రీనివాస శాస్త్రి, జిన్నా, సప్రూ, జయకరు, చింతామణి, ఫజలుహక్ బోలువారు పోవలెనున్నారు. దేశీయ సంస్థానముల ప్రతినిధులు కూడ నేగెదరు. హైద్రాబాదు సంస్థానము ప్రతినిధులు కూడ బయలుదేరిరి.

మనరాష్ట్రమునుండి వెడలుచున్న ప్రతినిధులు తమ దారవుత్రికళత్రాదులతో ఈమహాయాత్రకు వెడలుచున్నారు మన ప్రభుత్వమువారు వీరి ఖర్చుకై చాల ధనము మంజూరు చేసియున్నారు.

భారతదేశ పరిస్థితులువేరు. దేశీయసంస్థానముల పరిస్థితులు వేరు. అందునన రాష్ట్రస్థితిగతులు వేరు బందరు రేవున, బెరారు ప్రాంతమున, పూర్వము నిజాము ప్రభువుకు చెందిన వే, వీనిని తిరిగి సంపాదించుటకై నవాబు ఘనతవహించిన శ్రీ నైజాం ప్రభువుగారు ఎంతెయో ప్రయత్నము చేసిరి. ఇంకను చేయుచున్నారనియే అనుకొనుచున్నారము. కాన హైద్రాబాదు ముఖ్య ప్రతినిధులగు నవాబ్ డాక్టర్ సర్ హైదర్నవాజు జంగు బహాదురుగారు పై ప్రదేశములు మన రాష్ట్రమునకు చేకూరునటుల రౌండుటేబిల్ సభయందు తమ సలహా నివ్వ కోరుచున్నాము.

ఇక భారతదేశ ప్రతినిధుల గురించి విచారింతము. దేశమునకంతటికిని గొప్ప సంస్థయని ఖండఖండాతరములందు పేరుగాంచిన కాంగ్రెసు పక్షము రౌండుటేబిల్ సమావేశమునకు ప్రతినిధులు బంపుటలేదు దీనికి కారణము మహాత్ముడేయని పత్రికా పాఠకులకు విదితమే. సర్ తేజబహాదూర్ సప్రూ జయకరుగార్ల సంధి ప్రయత్నము విఫలమైనది కూడ పాఠకులకెఱుకయే. కాన ప్రభుత్వ ప్రేరేపితులను వారి దయను గొని, నాయకులని ప్రకటించుకొనెడి వారలే ఈ సభకు భారతదేశ ప్రతినిధులనిచెప్పుచు వెడలుచున్నారు. దీనివలన ఎట్టిబాధముకలుగునో నూహింపవీలు లేకున్నది. ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసువారితో సంధిచేసికొనుటకు మరల ప్రయత్నింతురని వదంతిగలదు. ప్రెస్సు సొసైటి సభ్యులగు అలెగ్జాండరుగారు ఈకార్యమునకు పూనుకొనిరి. గౌరవప్రదమగు సంధిజరుగునో బ్రిటనుకును భారతదేశమునకును మేలు చేకూరగలదు.

ప్లేగు వ్యాధి

హైద్రాబాదు పట్టణమున ప్లేగువ్యాధి ఆరంభమైనదని పురపారిశుధ్య కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుచున్నారు. వైద్యశాఖ డైరెక్టరులగు కర్నల్ నార్మన్ వాకర్‌గారు దీనినిగూర్చి ఇదివరకే కరపత్రముల ద్వారా ప్రజలను హెచ్చరించి యుండిరి. తదానుసారము ప్రజలు మెలంగుట విధ్యుక్తధర్మము లేనిచో నష్టములపాలగుదురు.

ఇంతియు గాక ఆరోగ్యశాఖవారిని ప్రతివీధివారికి నిర్బంధముగ టీకాలు దీయుటకేర్పాట్లు చేయవలయునని కోరుచున్నాము. ప్రజలకు వ్యాధియెట్లుత్పత్తియగునో తెలుపుటకు ప్రతివీధికి ఉపన్యాసములేర్పాటుచేసిన బాగుగనుండగలదు. ఆరోగ్యశాఖాధ్యక్షులగు కర్నల్ నార్మన్ వాకరుగారీవిషయమున శ్రద్ధవహించెదరుగాక!

ప్రపంచశాంతి

ప్రపంచశాంతి పాశ్చాత్యుల రాజకీయ విధానముపై నాధారపడియున్నది. ఇంతవరకు మూడు నాలుగు ఆయుధ విసర్జన సభలు జరిగెను. అన్ని దేశములవారు నావిక, సైనిక, బలముల తగ్గించి ముందు యుద్ధోపద్రవములేకుండచేయుటకై తీర్మానింపబడెను. కాని యెవరికి మట్టుకు వారు సవరణలను దెచ్చిరి. ఇందుచే ఆయుధ విసర్జనముగూర్చి యింతవరకేమియు జరుగలేదనియే చెప్పవచ్చును. బ్రిటీషువారు నౌకాబలమును తగ్గించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. వ్యాపారముగూర్చియే పెక్కునావ లుంచుకొనవలసి వచ్చుచున్నదని వారు నుడివిరి. ఏలయన వ్యాపారము మీదనే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమాధారపడియున్నది తమ వ్యాపారము పడిపోవకుండునట్లు వారెన్నియో ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. భారతదేశమును స్వాధీనము జేసికొని యుంచుకొనుటకూడ నిందుకొరకేకదా' మొన్న హెండర్సన్‌గారు ప్రపంచశాంతిగూర్చి ముచ్చటించుచు నానారాష్ట్ర సమితియొక్క యుద్దేశ్యము ఇంతవరకాచరణకు రానందున చింతిల్లిరి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విషయమేమన ఒకజాతి వేరొకజాతి సైనిక, నావిక, బలములు తగ్గించుమని చెప్పుచున్నదేకాని తానుమాత్రము ఆచరించుట లేదు. సైనిక, నావిక, బలముల ప్రాముఖ్యత తగ్గుచున్నది. వాయు విమానముల సంఖ్య హెచ్చుచేయబడుచున్నవి పెషావరు పరిస్థితులు పరికించినవారికి యుద్ధములందు వాయు విమానములెంత పనిచేయగలుగునో విదితము కాకపోదు. ముందెప్పుడైన యుద్ధము జరిగినను వాయు విమానములును, బాంబులును, ఉపయోగింపబడును కాని ఇతర సాధనములతో అంతగా పని లేదు. ఈ విషయమున ఇంగ్లండు చాల కృషి సలుపుచున్నది. ఎందరో వైమానికులు ప్రపంచమంతను చుట్టిరి. నవీన మార్గములెన్నియో కనిపెట్టబడెను. తపాలకూడ వాయు విమానములపైననే పంపబడుచున్నది.

ప్రపంచ శాంతి కోరినచో పొల్లుమాటలతో లభించదు పాశ్చాత్య దేశములన్నియు తమ అహంభావమును వీడవలయును. రంగుజాతుల నేలుటకే తాము జన్మితుమను భావమును విడనాడవలయును. సైనిక నావిక, వాయు, జలముల తగ్గించవలయును. సాధ్యమైన ఇతర దేశముల స్వాధీనపరచుకొను పద్ధతికి తిలాంజలి నొసగవలయును. అప్పుడే శాంతి! సమకూరును ప్రపంచమున యుద్ధోపద్రవము తొలగును. కాని ఆయుధ విసర్జన సభల సమావేశ పరంపరంతనే సమకూరజాలదు.

వనపర్తి వారసత్వపు తగాదా

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

ఈ కేసు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము ముందట సెప్టెంబరు ౩ వ తేది బుధవారము నాడు ప్రారంభమయ్యెను. రాజచంద్రశేఖరుని ప్లీడరు వెంకటశాస్త్రి గారిపై జడ్జి వినా ప్రారంభించిరి వీర కృష్ణారెడ్డి యను నాతడు ధన సంపాదనమునకై యీ రాష్ట్రమునకు కడపనుండి వచ్చిరనియు మొదట ఇతరులతో పాటు సేద్యముచేసి దానిచే ధనము సంపాదించి అనంతరము ధూరు అను కొలువై తీసికొనిరనియు, అటుతరువాత ఇజారాలు సంపాదించి వీరి వారసులు అందరు కలిసి వ్యవహారము నడుపుచుండిరనియు కుటుంబ సాహి పంచాయితరము ప్రస్తుత వనపర్తి వంశీయులు పరిపాలనము వచ్చినపిదప అప్పుడప్పుడు ఇట్టి ఇజారాలు సంపాదించిరనియు ౧౨౩౩ హిజ్రిలో శాశ్వత పట్టాకై కోరగ అది అంగీకరింపబడినదనియు ప్రశ్నల సారాంశము

తరువాత న్యాయవాదిగారు తమవాదన ప్రారంభించిరి—

ఈవంశీయులు మొదట సాధారణ వ్యవసాయకులుగనుండి క్రమేణ ముక్తేదారులైరి ముక్తేదారు వేరు సైనిక సర్దారు వేరు ప్రస్తుతము అమలునందున్న శాసనములు చట్టములను బట్టిచూడ వనపర్తి వంశీయులు ముక్తేదారులని తేలుచున్నది సంస్థానము పేష్కష్ అను పదములు గాదివ పదములు వీని వల సంస్థానము యొక్క అసలు అధికారము పై యెట్టి మార్పును కలుగజాలదు అతియాత్ చట్టము ననుసరించి మాకుదారు ఎస్టేటు అభాయమును పొందు అర్హత కాని అతడు ఆ ఎస్టేటును యజమాని కాజాలడు కనుక బ్రిటిషు ఇండియా నందువలె విభజింపబడినది లేక ఒకని పాలనయందుంచెదగినది కాజాలదు ప్రభుత్వమువారు ౧౩౩౧ ఫ ౩౦ ఖర్దేడ్ ౧౩౩౮ ఫ ౧౦ ఖర్దేడ్ ౧౩౩౯ హి. రబ్బీఅవ్వల్ ౭ వ తేది ఫర్మానుల ప్రకారము అస్తి ఆదాయము యొక్క కొంతభాగము విభజింపబడెను కాని మిగతాదాయము న్యాయశాస్త్రానుసారము వారసులలో విభజింపవలయును భూవిభాగము మాత్రము ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేనిది కాజాలదు పరిపాలనచేయు అర్హతఎవరు తెలివిగలవారో వారే చెయవచ్చును కనుక షాహార్డియే బాల్యావస్థయందున్న ఎదుట పార్టీకన్న సంస్థాన వ్యవహారములు నడుపుటకు తగినవాడై యున్నాడు.

అతియాత్ చట్టములలోని ధర్మశాస్త్ర ప్రకారము నడచుకొన వలయునని కలదు న్యాయస్థాన విషయములో అభాపమే ధర్మశాస్త్రమును లోబరచుకొనవచ్చును కాని అతియాత్ చట్టము ధర్మశాస్త్రముకే సమ్మతను ప్రాచీనకాలమునందలి ఆచారముతే ఇప్పటి ధర్మశాస్త్రముతై యుండవచ్చును ఒకని అస్తిపై హక్కులేదో అతని వంశాచారము ప్రభుత్వమే యజమానిగ గల అస్తిపై ఎటుల వర్తించును ఈ వంశమునకు మాకు వచ్చినవరకుండి యున్నదు ఇద్దరు కుమారులు లేకుండిరి అటులగుచో వంశాచారమను ప్రశ్నయెక్కడ?

ఇక నావాదనను సమాప్తి చేయుచును కాని కోర్టువారు విచారించవలసిన ప్రశ్నయొక్కటియే; అది అస్తియొక్క విలువకాక అస్తి అనుభవించుటకు గౌరవము తరగతి విచారించుటయే అతనెన్నటికిని పితృాజ్ఞ దాయమును నివ్వకపోవుటకై కొంతధనము పొందుట కిచ్చగించదు కావున దాసీపుత్రులకు నివ్వబడును కాని ఆ మాకుదారు పొందదగునది అతియాత్ చట్టము ప్రకారము నివ్వబడును చట్టములందు అతని పత్రాజ్ఞము పరిష్కరించు చేయవలయును నా పార్టీతోడి మానవులు సేవచేయుటకును పూర్వీకుల వలె పాలించుగ మంచి ఉన్నతి పదవికై నియమింపవలయునని మాత్రమే కోరుచున్నాడు.

అనంతరము బుధవారము నాటికి విచారణ ఆపుచేయబడెను.

స్థానిక వార్తలు

కాంగ్రెసు కేబినెట్ సభా ప్రతినిధుల ప్రయాణము

సోమవారము ఉదయము ౧౧ గంటలకు నవాబు మెహిదీ యార్‌జంగ్ బహాదురు వారి మిత్రులతో అండమాన్ నగరము నకు ప్రయాణమైరి. వీరిని సాగనంపుటకు పెక్కు అధికారులు నాంపల్లి స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి.

నిన్న సాయంత్రము ౭౪ గంటలకు నవాబు హైదరు నవాజ్ జంగ్ బహాదురు వెడలిరి. నాంపల్లి స్టేషను కనేక జనులు వచ్చిరి అధికారులు పూలహారములు వేసిరి బావావు గొన్న అధికారులందరును వచ్చిరనియే చెప్పవచ్చును.

పై ఇరువురు ప్రతినిధులు బొంబాయినగరమున కొన్ని రోజులుండెదరు. ఈలోపల ప్రయాణముగానున్న నవాబు అలియావర్‌జంగ్ బహాదురులును బొంబాయి చేరెదరు. అందరు కలసి రాంచీ జాహాజ్ అందము పోయెదరు

ప్లేగువ్యాధి

ఆగష్టు నెల ౭ వ తేదినుండి ౧౦ వ తేదివరకు ప్లేగు చే ౧౧ రు వ్యాధిగ్రస్తు లైరి. నగర నగరములో ఈ వ్యాధి ప్రారంభమయ్యెననియు ప్లేగు కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి.

బహుమానము

ఆరోగ్య శాఖాధ్యక్షులగు డాక్టర్ బాకర్ గారు ఎలుకలు పట్టినవారికి బహుమానములు నిచ్చిరి

విచిత్ర మరణములు

ఆదివారము ఉదయము సాయంత్రము ౭ గంటలకు ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో చదువుచున్న నిజాం కళాశాల విద్యార్థి యొకరు యథాప్రకారం కళాశాల నుండి యింటికి పోవుటకు నాంపల్లి స్టేషనుకు రాగ లోకల్ బండ్ల కింద పడి వెంటనే ప్రాణములు వాసెను. సోమవారము ఉదయము ౧౦ గంటలకు పోలీసు విచారణ జరిగి దహనమునకై అనుమతి నివ్వబడెను.

ఇదేవిధము సోమవారము ఉదయము ౮ గంటలకు నిజాం ప్రాకార స్టేషనునందు ఒక రిపోర్టరు పడిపోయి వెంటనే ప్రాణములు వాసెను.

ఈ మరణములకు కారణము లేమియో తెలియదు డాక్టరు పరీక్ష జరుగుచున్నట్లు తోచుచున్నది

విరాళము

హైదరాబాదు ఇసామియా బజారువర్తకులగు శ్రీయుత మాసెట్టి నాగమంత గుప్తగారు కీర్తిశేషులైన వారి కొమారుడు మాసెట్టి నరసింహారావు జ్ఞాపకార్థముగ శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమునకు ధర్మముగ రు ౪౧ విలువగల రూపాయలును, కీర్తిశేషులు సేకరించియుంచిన పెక్కు ఆంధ్ర ఆంగ్ల గ్రంథములను నొసంగియున్నారు.

స్వర్గీయ నరసింహారావు ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతి ని ప్రసాదించుగాక, కీర్తిశేషుడు మిక్కిలి యుత్సాహవంతుడును యువకుడగుటయేగాక మంచి ఆంధ్రభాషాభిమానము గలవాడై యుండెను.

ఆదిరాజు వీరభద్రరావు
గౌరవ కార్యదర్శి
శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర
భాషానిలయము

రెడ్డివిద్యార్థులు విదేశమున కేగుట

శ్రీయుత పింగళి రంగారెడ్డిగారి కుమారులగు జితేంద్రరెడ్డిగారును, పెళ్ళెల్లికై వచ్చియుండిన పింగళి జగన్మోహనరెడ్డిగారును, శ్రీయుత వెంకట్రామారెడ్డిగారును గత బుధవారమునాడు సాయంకాలము హైదరాబాదునుండి ప్రయాణమయి యింగ్లాండునకు విద్యాభ్యాస నిమిత్తము వెడలిరి. వారి గౌరవార్థము రెడ్డిహాస్టలులో మంగళవారము సాయంకాలము టీపార్టీయున సభ చేసిరి. శ్రీయుత కొండా వెంకటరామారెడ్డి వకీలుగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. విద్యార్థుల పక్షమునుండి ఆర్. నారాయణరెడ్డిగారు మాట్లాడిరి. పిమ్మట ప్రయాణీకులను కనుగొను వారి

జయము పెల్లడించి మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులవారు వారికి హిత బోధచేసిరి. సభ రాత్రి ౮ గంటలకు విందుతో ముగిసెను.

బర్తరాఫు

ప్రభుత్వశాఖల కార్యదర్శులు తదితర గౌరవనీయు లగువారు నుక్తా మొదలైన యుప న్యాసపద్ధతులలోను విందులలోను బర్తరాఫు పెట్టుకొను నిర్బంధము లేదని మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహాదరుగారు ప్రకటించిరి.

గ్యాస్లిగారు

టంకశాల అధ్యక్షులగు గ్యాస్లిగారు ఇంగ్లాండు నుండి వచ్చిరి.

మార్పు

పాల్వంచసంస్థాన ముఖ్య కార్యాలయము బూర్గంపహాడునకు మారగ పాల్వంచకు మార్చబడినది.

న్యాయశాఖాధికారము

బూర్గాం జాగీరుకు మూడవ తరగతి పౌజ్దారీ రియాసతులు దివాని అధికారము ఒసంగబడినది పాల్వంచా జాగీరునకు రెండవతరగతి పౌజ్దారి దివాని అధికారములను నొసగబడినవి

ప్రభువుగారి ప్రయాణము

సెప్టెంబరు మాసాంతమున మహాఘనతవహించిన శ్రీ నిజాంప్రభువుగారు ఔరంగాబాదకు విచ్చేయుదురని తెలియుచున్నది.

జననమరణములు

హైదరాబాదునగరపురపాలక వ్యవసంఘ ప్రమోదు నివేదికట్లు గలవు,

జననము	౪౧౧
మరణము	౨౦౦
శిశువులు	౧౧౩
ప్లేగు	౫
మశూచికము	౧
జ్వరము	౧౩౦
గ్రహణి	౬౩
కలరా	[illegible]
ఇతర వ్యాధులు	౪౬

జనానా కళాశాల

అధ్యక్షులగు సెబాస్టియన్ గారికి ౬ నెలల సెలవొసగబడినది. వీరి ఆరోగ్యము బాగులేనందున సెలవు పొందిరి

ముస్లిం మహిళాసభ

సెప్టెంబరు ౧౦ వ తేదిన నవాబు మిర్జా యార్జంగు బహాదురు బేగం సాహెబా యాజమాన్యమున సభజరిగినది ౧౫౦ మహిళా మణులు వచ్చిరి ఉపాహారము తరువాత కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను మౌలానా రషీదుల్ ఖైరీ ఢిల్లీ వారు ఇస్లాము మతంను స్త్రీల హక్కులు గూర్చి పర్దా చాటువనుండి యుపన్యసించిరి.

సాంకేతిక పాఠశాల

నాంపల్లిలో చిత్రకళ చేతపనుల పాఠశాలదే బాగ మతుయను పేర స్థాపింపబడినది ఇందు ఉదయము ౭ నుండి ౯ గంటలవరకు చిత్రము చిత్రకళాశిక్షలు చేయుట రేఖాగణితము ఫర్నీచరుల చేయుట దంతపుపని ఒట్టలనేత మొదలగు విద్యలు నేర్పబడును రెండు అణాల పోస్టు బిళ్లలు పంపి నియమములు తెలిసికొన గోరువారు పంపవలయును

బహిరామ్యుద్దాల క్రికెటుపందెము

ఈ క్రికెటు పందెము సెప్టెంబరు ౨౫ తేదినుండి ప్రారంభమగును.

మంకపు శాఖ

కొన్ని నేరములవలన మొహతెమిములగు మహబూబలీ సాహెబు ముద్దాయిలుగ చేయబడిరి

విందు

నవాబు అమీన్ జంగు బహాదుర ఉస్మానియా కళాశాల చరిత్రశాఖకు వారికి గత బుధవారము విందు గావించిరి.

అబ్కారీ శాఖ

ఈశాఖ యొక్క ముహతెమిములను ఇన్స్పెక్టరులను బాలీగాలను నియమించు నిబంధనలను వారి అర్హతలను గూర్చియు ప్రకటింపబడినది

ఉస్మానియా ఆసుపత్రిసంఘము

ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రి ఏర్పాట్లు చక్కబరచుటకొక సంఘము నియమింపబడినది ఇందు ౯ గురు సభ్యు లుందురు. వీరిలో ముగ్గురు అధికారులుండెదరు నవాబు మిర్జా యార్జంగ్ బహాదురు, నవాబు అలినవాజ్‌జంగ్ బహాదురు. డాక్టరు మహమ్మదలీసాహెబు నామినేటు చేయబడిన సభ్యులు. వీరుకాక సైనిక వైద్యశాఖ కార్యదర్శి, వైద్యశాఖాధ్యక్షులు ఉస్మానియా ఆసుపత్రిసూపరింటెండెంటులు వైద్యశాఖను, సంబంధించినముగ్గురు సభ్యులును, ఒక ఖాన్గీప్రాక్టీసు చేయు వైద్యుడును, ఇద్దరు స్త్రీలును మొత్తము ౯ గురు సభ్యులు నియమింపబడిరి

కాలమాన నివేదిక

సెప్టెంబరు ౧౩ వ తేది అంతమగు వారమున అన్నిచోట్ల వర్షము కురిసినది. అంతయు కలిపి సగటున ౫.౦౪ ఇంచులు

పైరులు

పునాస పైరులు బాగుగ యున్నవి సటికరవు తగ్గినది మొన్నటి వానలవలన పచ్చిక దొరకుచున్నది. కాని కొన్నిచోట్లవర్షము లేనందున వాడుచున్నవి తెలంగాణములో కొన్ని చోట్ల వరిపైరు ఇంకను నాటుచున్నారు ఎడపదపుచేలకు నల్లగొండ, మహబూబునగరు జిల్లాలలో పురుగు తగిలినది, మాగిపైరులకు భూములు సిద్ధము చేయుచున్నారు,

మేత: నీరు

పశువ్యాధి

పశువ్యాధి ౭ జిల్లాలలోను వ్యాపించియున్నది.

ధాన్యపు ధరలు

గోధుమల, బియ్యము, జొన్నలు జిల్లాలలో రూపాయికి ౫, ౪౪, ౧౨౪ సేరు విక్రయింపబడినవి

వర్షవివరము

ఈవారములో సగటున వర్షము దిగువవిధముగ కురిసినది —

హైదరాబాదు నగరము	౩ ౬౦
అత్రాఫ బల్దా	౨ ౭౭
ఔరంగాబాదు	[illegible]
బీడు	[illegible]
పర్భని	[illegible]
నాందేడు	౫ ౦౪
గుల్బర్గా	౪,౨౫
రాయచూరు	౪,౨౭
ఉస్మానాబాదు	౭ ౬౦
బీదరు	౬ ౩౧
మెదకు	౩ ౯౧
మహబూబునగరు	[illegible]
నల్లగొండ	౧ ౧౯
నిజామాబాదు	[illegible]
వరంగల్లు	౨ ౬౧
ఆదిలాబాదు	౪ ౯౭
కరీంనగరము	౪ ౨౪
మొత్తము సగటున	౫,౦౪

వర్షాకాలమారంభమునుండి సెప్టెంబరు ౧౩ వ తేది వరకు మొత్తము సగటున ౧౯.౭౯ ఇంచుల వర్షము కురిసినది. గత సంవత్సరమిదే తారీఖువరకు ౧౫.౫౭ ఇంచుల వర్షము కురిసెను.

విలేఖరులకు సూచన

ఈ క్రింది పద్యములు ప్రకటింపబడవు.——

(౧) ప్రకృతి రహస్యము (౨) మాతృ పుత్రుని ధర్మోపదేశములు (౩) బోధనిర్వాణము (౪) పుత్రశోకము.

సంపాదకుడు.

వివిధవార్తలు

యార్కు వంశము

బ్రిటిషు రాజవంశ వారసత్వము విషయమున డ్యూకు ఆఫ్ యార్కు పుత్రికల యధికారమును గూర్చి యొక ప్రత్యేక విచారణ సంఘమేర్పరచిరి

విషపూరితమగు మిఠాయి

౫౭ షాపుల లో కల్తీపు మిఠాయివలన రెండు వందల మనుజులు హతమయిరి. ఈ మిఠాయిని చేసిన కర్మాగారమును పోలీసులు జప్తుచేసిరి ఈ మిఠాయి పళ్ళాలు చాలవరకు అమ్మడు పోవుటచేత మరికొందరు భయపడుచున్నారు

అగ్ని పర్వతము

జపాను దేశమున నొక యగ్నిపర్వతము బ్రద్దలయ్యెను ఇందుచే ప్రజలు భయభ్రాంతులై పలుదిశల పరుగెత్తుచున్నారు ఇప్పటివరకు ఒకడుమాత్రమే మరణించెను.

జాగీరులివ్వగూడదు

ప్రస్తుతము హిందూ దేశమున జాగీరులు దానమిచ్చుచున్న యాచారమునందు మార్పుగావింపవలయుననియు దీనికి బదులుగ రు ౬౦౦ లు నగదు రొక్కమివ్వవలయునని యు హిందూదేశ ప్రభుత్వము నిర్ణయించెను,

రౌండుటేబిల్ మహా సభాధ్యక్షులు

రౌండుటేబిల్ మహా సభాధ్యక్షులుగ లార్డు జార్జి ఎన్నుకొనవలయుననియు వీరికి హిందూదేశ పరిస్థితులు బాగుగ తెలియునందున వీరికన్న సమర్థులు యుండరని యు న్యూ స్టేట్సుమన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కాని నేటి వార్తలవలన మెక్డొనాల్డుగారే నియమింపబడుదురని తెలియుటకు వీలగుచున్నది

పెషావరు పరిస్థితులు

ఒక అఫ్రిదీ ౬ గురు ఇతరులను ఆయుధపాణులై ఒక పంతెనవద్ద నిలచి వారిలో యొకని కాల్చిరి. గుల్బుసుద్ అను అంబద్దారు ధైర్యముతో పోరాడి వారినెదిరించెను ఖుర్రంలో శాంతి నెలకొల్పబడినది.

స్టేట్సుమెన్ పత్రికకు నోటీసు

చిట్టగాంగు కేసునుగూర్చి ఈ పత్రిక కొన్ని వ్యాసములు కోర్టు గౌరవ భంగము కలిగించునవి ప్రకటించుటచే ప్రత్యేక కోర్టు న్యాయమూర్తులు సంపాదకుల నేల శిక్షింపకూడదో తెలుపుటకు నోటీసు జారీ చేసిరి.

పదివేల మైళ్ళ ప్రయాణము

ఇంతవరకు ఒక్కహింక్లరు అను వైమానికుడు ఈ స్టేటు యాకు (౧౦ వేల మైళ్ళు) ౧౩౫౺ దివసములలో వాయు విమానముపై ప్రయాణము చేసియుండెను. ఇప్పుడు ౫ గురు వైమానికులు దీనికై పూనికొనియున్నారు.

పండిత్ గారికి శిక్ష

పండిత్ గారు మోతీలాలుగారి అల్లుడు వీరు అలహాబాదులో అరెస్టుచేయబడిరి వీరు రాజద్రోహకరమయిన ఉపన్యాసములు నిచ్చిరని ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయు రు ౫౦౦ జుర్మానాయు విధింపబడెను జుర్మానా చెల్లించనట్లో మరి మూడు నెలల శిక్ష విధింపబడును.

రవీంద్రకవీంద్రుడు

ఠాగూరు గారిప్పుడు మాస్కోనగరమునందున్నారు, వీరచట చిత్రకళా ప్రదర్శనమును నెలకొల్పెదరు,

కెనడా కాలువ

కెనడా దేశమున ౨౩౦౦ మైళ్ళు పొడుగు కాలువ తెరువబడినది.

అమెరికాలో పనిలేనివారి సంఖ్య

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు ౫౫ లక్షల మంది పనిలేకయున్నారు.

లవణ సత్యాగ్రహము

లవణ సత్యాగ్రహము జరాతులో మరల ప్రారంభము చేయబడినది

అలగ్జాండరు రాయబారము

ఫ్రెండ్సు సొసాయిటీ సభ్యులగు అలెగ్జాండరు గారు రాయబారము నకు పూనికొనిరి వీరు మహాత్ముని దర్శించిరి, త్వరలోనే రాజప్రతినిధిని కలుసుకొనుచున్నారు.

ప్రపంచశాంతి

శాంతి నెలకొల్పబడవలయునన్న యూరోపునందలి వివిధ ప్రభుత్వములు సైనిక నావిక వాయు బలముసంఖ్యను తగ్గించవలయుననియు ఇంతవరకు తీర్మానింపబడినను ఏజాతియు పూనుకొనలేదనియు హెండర్సన్ గారు తెలిపిరి ఆయుధ విసర్జనసభ రాబోవు సంవత్సరము జరుగునట.

జమ్నాదాసు మెహతాగారు

వీరు ధూళా జేలునుండి శనివారము నాడు విడుదల చేయబడిరి.

జర్మనీ ఎన్నికలు

ఎన్నికల సందర్భమున జర్మనీలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారికిని సోషియలిస్టు పార్టీవారికిని పోట్లాట జరిగినది, తుపాకులు ప్రేల్చబడెను ఇద్దరు చనిపోయిరి ఎందరికో గాయములు తగిలెను ౪౦౦ మంది అరెస్టు చేయబడిరి

స్త్రీల అరెస్టు

కలకత్తానగరమున ఈ నెల మొదటి వారమువరకు మొత్తము ౭౦ మంది స్త్రీలు నిర్బంధింపబడిరి

అస్సాం శాసనసభ

ఈ శాసనసభయందు సైమనునివేదికపై చర్చజరిగెను. ప్రతినిధులు ఈ నివేదిక భారతీయుల కోరికకు విరుద్ధముగనున్న దని తెలిపిరి డొమినియను ప్రతిపత్తి రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యముతో వెంటనే యొసగవలయునని తీర్మానింపబడినది

సింధువరదల సహాయనిధి

ఈ సహాయనిధికి సెప్టెంబరు ౫౨ తేదివరకు రు ౧౨౬౦౦౦ లు సమకూరినవి,

అడవుల సత్యము

అటవీ సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయిన నాటినుండి సత్యాగ్రహులు విలువగల అడవిని నాశనము చేయుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు

పట్టాభి సీతారామయ్యగారు

వీరిని చెన్నపురినుండి వేలూరు జేలునకు మార్చిరి

పటేలు మాలవ్యాగార్లు

మాలవ్యాగారిని ఢిల్లినుండి నైని చెరసాలకును విఠల్ భాయి పటేలుగారిని బొంబాయినందలి ఒక చెరసాలకును మార్చిరి

రాజప్రతినిధి లేఖ

ఈనెల ౧౧వ తేదిన రాజప్రతినిధిగారు సప్రూజయకరుగార్లకు దిగువలేఖను వ్రాసిరి:—

దేశమునందు శాంతి వ్యాపింపజేయుటకు మీరొనర్చిన ఘనకార్యములను ప్రశంసించుచు నేనొకలేఖ పంపియుంటిని. ఆ ప్రయత్నమే ఫలించిన సంతసించి యుందును. ఈ ప్రయత్నములను భారతదేశ క్షేమాభివృద్ధిని కాంక్షించు ప్రముఖులందరును ప్రశంసింతురనియే తలచెదను. సిమ్లాలో మనకు జరిగిన రహస్యసంభాషణ వెల్లడిచేసినందులకు ఆశ్చర్యము నొందుచు నేను మీకొక లేఖ పంపియుంటిని. కాంగ్రెసు నాయకులు వ్రాసినలేఖలోని సంగతులను మనకు జరిగిన సంభాషణయు జన సామాన్యమునకు తెలిపినందులకు మీ సద్భావమునే నామోదించితిని. కాని నేను నాదిని యొప్పుకొనుట కనకాశము లభింపకపోవుటచే విచారించెదను. మీరు నాకును హిందూదేశ దొరతనమునకును గల అభిప్రాయములను విపరీతార్థములుగా వెల్లడింప దలచుకొనకున్నను అందుకొన్ని విషయములు మాత్రమటులే గలవు

రౌండుటేబిలు మహాసభలో హిందూదేశ ఋణములను గూర్చి చర్చించుటకును సమాధానము పొందుటకును అందరికీ అధికారము గలదు కాని అన్ని ఋణములను తీసివేయవలయునను విషయమునునే నామోదింప జాలను.

ఈ విషయమున గల విపరీతాభిప్రాయములను మాత్రమే తొలగింపవలయును ఇందుచే జనసామాన్యమునకు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ఋణములను మాత్రమే తిరస్కరించెదరను అభిప్రాయము గలుగవచ్చును కాని నేనెకాని హిందూదేశ ప్రభుత్వమే కాని ఎట్టి ఋణములనుగూడ తిరస్కరించుటను సమ్మతింపజాలము కావుననే ప్రకటనము ప్రకటించుచున్నాను,

యూదవ పవిత్రభూమి ప్రభుత్వ ప్రకటన

చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిది శ్రీ యూదుల మహాసంఘము వారు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు ... కొల్లగొట్టబడినవి ... నగరమున ... పవిత్ర స్థలము ... పరిపాలింపవలయునని కోరియున్నారు కాని దీనిగూర్చి యేమియు సూచనలు గాని యుత్తరువులు గాని ఇంకను తెలుపవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి

జతీంద్రవర్ధంతి

సెప్టెంబరు ౧౩వ తేది జతీంద్రుడు మృతినొందిన దినమగుటచే నాడు కలకత్తాలో యూరేగింపు జరిగినది సమాధిపై పుష్పమాలలు వేయబడెను కార్పొరేషను డిప్యూటీమేయరు సంతోష బోసుగారు జతీంద్రుని ప్రశంసించుచు ఉపన్యసించిరి

గోలకొండ బుక్ డిపో

౧	రెడ్డికుల నిర్ణయచంద్రిక	౧-౪-౦
౨	సంఘోద్ధరణము	౦-౫-౦
౩	పంచముల చరిత్ర	౦-౮-౦
౪	భారతీయ స్త్రీ ధర్మములు	౦-౮-౦

ఈ నాలుగు గ్రంథములు ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి ౧ తిప్పన్న చరిత్రము ౨ జీడికంటి రామశతకము ౩ బమ్మెర పోతనామాత్య విజయము ౪ క్షయవ్యాధి ౫ కృష్ణాలహరి మొత్తము ఒక రూపాయి పుస్తకములు ఉచితముగ నివ్వబడును. తపాల ఖర్చులు వేరు.

కొత్త కుటుంబాలియ్యతులు నూటికి రు 3 లు

గోలకొండ బుక్ డిపో
౧౫౦౯, తూర్పుబజారు హైద్రాబాదు (దక్కన్)

గోలకొండ పత్రిక

ఏజంట్లు

హైదరాబాదు

1	ఎం॥ ఆర్. మూర్తి	గౌలిగూడ
2	నా॥ గౌరీశంకరవర్మ	రెసిడెన్సీబజారు
3	కాళిదాసు బి పురోహిత్	,,
4	ఎం॥ యూ॥ మొహతా హ్యాదరు మసీదు ఎదుట	గౌలిగూడ
5	ఎవానీ అండుకో నల్లగొండ	

గోలకొండ పత్రిక

తూర్పు బజారు హైద్రాబాదు దక్కన్.

సంవత్సరము చందా

		రు. ౭-౦-౦
అర్ధ	,,	౩-౧౨-౦
విడి పత్రిక		౦-౧-౪

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at Golkonda Power Press, Hyderabad, Dn. Editor K. Balakrishna Reddy.